

ՆԱԽԱԳԱՀՆ ՈՒ ՄՏԱՎՈՐԱԿԱՆՆԵՐԸ....

Posted on February 8, 2016 by Keghart

keghart.com

Category: [Opinions](#)

Ի՞նչ Կը Մտածէ Միւս Թուրքը Շարքէն

 [Ահմէտ Այթան, Հապերտար](#)

Հայացուց՝ **Գրիգոր Կեօքճեան**, Պէյրուք, 7 Փետրուար 2016

Շատ յայտնի պատմութիւն է ...

Ֆրանսայի վարչապետներէն՝ Զլէմանսոն, որ ժամանակին լրագրող մը եղած էր, օր մը երբ կը հանդիպի Լեհաստանի նախագահ՝ Փատերեւսքիին, որ նշանաւոր դաշնակահար եւ երգահան մը եղած էր ծաղրական զարմանքով մը կը գոչէ, “Փատերեւսքի՛ն, սա հռչակաւոր դաշնակահար Փատերեւսքի՛ն, Աստուած իմ, այս ի՛նչ անկում ...”:

Փատերեւսքիի, Վաքլաւ Հաւելի նման անձեր “Նախագահութեան, վարչապետութեան” կ’իյնան: Իսկ անոնց նման արժանիքներ չ’ունեցողներ կը բարձրանան նախագահութեան կամ վարչապետութեան:

Երտողանը նախագահութեան բարձրացած քաղաքագետ մըն է: Ճիշդ է որ պետական նուիրակարգին գագաթը կը գտնուի, սակայն մտաւորական նուիրակարգի որեւէ սանդիսամատին վրայ տեղ չունի: Աշխարհի շատ մը քաղաքագետներուն վիճակը տարբեր չէ Երտողանէն:

Ի՞նչ Կը Մտածէ Միւս Թուրքը Շարքէն

 [Ահմէտ Այթան, Հապերտար](#)

Հայացուց՝ **Գրիգոր Կեօքճեան**, Պէյրուք, 7 Փետրուար 2016

Շատ յայտնի պատմութիւն է ...

Ֆրանսայի վարչապետներէն՝ Զլէմանսոն, որ ժամանակին լրագրող մը եղած էր, օր մը երբ կը հանդիպի Լեհաստանի նախագահ՝ Փատերեւսքիին, որ նշանաւոր դաշնակահար եւ երգահան մը եղած էր ծաղրական զարմանքով մը կը գոչէ, “Փատերեւսքի՛ն, սա հռչակաւոր դաշնակահար Փատերեւսքի՛ն, Աստուած իմ, այս ի՛նչ անկում ...”:

Փատերեւսքիի, Վաքլաւ Հաւելի նման անձեր “Նախագահութեան, վարչապետութեան” կ’իյնան: Իսկ անոնց նման արժանիքներ չ’ունեցողներ կը բարձրանան նախագահութեան կամ վարչապետութեան:

Երտողանը նախագահութեան բարձրացած քաղաքագետ մըն է: Ճիշդ է որ պետական նուիրակարգին գագաթը կը գտնուի, սակայն մտաւորական նուիրակարգի որեւէ

սանդիսամատին վրայ տեղ չունի: Աշխարհի շատ մը քաղաքագետներուն վիճակը տարբեր չէ Երտողանէն:

Չարգացած երկիրներու մէջ, պետութեան նուիրակարգին գագաթը հասնող քաղաքագետներ, կը գիտակցին իրենց կարողութիւններուն եւ յարգանքով կը վարուին մտաւորական նուիրակարգին գագաթները հասնողներուն հետ, որոնք այդտեղերը հասեր են իրենց աշխատասիրութիւններով, ստեղծագործութիւններով եւ գիրքերով: Անոնց զարգացման աստիճանը կը բացայայտուի իրենց կարողութիւններուն գիտակցութեամբ եւ մտաւորականութեան հանդէպ ցուցաբերած յարգանքով:

Երտողան զուրկ է իր կարողութիւններն ու սահմանները գիտակցելէ: Փոխանակ յարգելու, իր կարողացածէն աւելի գիրք գրող հեղինակները, անոնցմէ ակնկալածը “հնագանդութիւն” է:

Ո՛չ որպէս ընտրուած քաղաքագետ, այլ ինքզինք “աշխարհի վրայ Աստուծոյ շուքը” նկատող հին թագաւորներու նման վարուիլ կ’ուզէ ... մինչ խնդրոյ առարկայ նոյնիսկ չի կրնար ըլլալ մերօրեայ զարգացած որեւէ երկրի թագաւորի մը կողմէ կոպտութեան եւ անարգանքի դրսեւորում գիտնականի կամ արուեստագետի մը նկատմամբ:

Նորվեկիոյ, Շուէտի, Պելճիքայի կամ Սպանիոյ թագաւորը միտքին ծայրէն իսկ չի կրնար անցնել արուեստագետ կամ գիտնական մը անարգել, ուր մնաց բազմութիւններու առջեւ նուաստացնել ... Նման ամբարտաւանութիւն մը հազիւ միջին արեւելքի թագաւորները կամ բռնատէրերը կրնան ընել: Շնորհիւ Արդարութիւն եւ Բարգաւաճում կուսակցութեան որդեգրած քաղաքականութիւններուն, հետզհետէ աւելի շատ նմանիլ սկսած ենք միջինարեւելեան երկիրներու . սակայն հոս միջինարեւելեան թագաւորութիւն մը չէ:

Երտողան իր երազներուն մէջ կրնայ ինքզինք իբրեւ խալիֆա տեսնել, ատիկա իր մտացածին աշխարհը միայն կը հետաքրքրէ, սակայն իրական կեանքին մէջ ան, որոշ ժամանակի մը համար իբրեւ նախագահ ընտրուած քաղաքագետ տարբեր բան մը չէ: Իր պաշտօնը զինք կը պարտաւորեցնէ որ ան ըլլայ այս երկրին ամէն մէկ քաղաքացիին նախագահը, որ չբաժնէ ժողովուրդը , որ չգործէ իբրեւ մէկ կուսակցութեան նախագահը եւ որ տեր կանգնի օրէնքին եւ արդարութեան: Մինչդէռ ան իր պարտականութիւնները ձգած բանավեճի մտեր է կառավարութեան քաղաքականութիւնը քննադատող ակադեմականներուն հետ, ջանալով որ անոնք վտարուին իրենց համալսարաններէն: Աւելի՛ն, 89 համալսարանէն 1128 ակադեմականներուն բոլորին համար գործածելով “կեղծ մտաւորականներ, մութ եւ տգետ անձեր” որակումը:

Այս ի՛նչ տեսակ յոխորտանք է ... ի՛նչ յանդակութիւն ... ինչպիսի՛ սանձարձակութիւն ... Դուն ո՞վ ես. Ի՛նչ մտաւորական որակումով վճիռ կրնաս տալ 1128 ակադեմականին “կեղծ” եւ “տգետ” ըլլալուն: Այդ ակադեմականներուն որուն՞ հետ կարող ես մտաւորական բանավեճ մը ունենալ: Նախագահ մը, հազարէն աւելի ակադեմականը

“տգետ” յայտարարելու յանդգնութիւնը ուրտեղէ՞ն կը գտնէ: Ինչպէ՞ս կրնայ վստահ ըլլալ որ ինք այդ “տգիտութիւնը” չափող կշիռքին տերն է:

Նախագահին զարմացնող այս յանդգնութիւնը բացայայտօրէն մէկ պատճառով կը բացատրուի, համոզուած է որ կրնայ վախցնել: Ըստ երեւոյթին, նախագահին համար ոչ մէկ արժեք ունի արդարութիւնը, անարդարութիւնը մտաւորական պաշարը կամ գիտութիւնը, անոր համար կարելորդ, իր երկրի քաղաքացին “վախցնելու” կարողութիւնն է: Համոզուած է որ սարսափի այս քաղաքականութիւնը կրնայ կեանքի կոչել պետութեան մէջ տեղաւորած իր “մարդոց” միջոցով:

Նախագահին ճառէն անմիջապէս ետք Բաճրագոյն Ուսման Հիմնարկը յայտարարեց որ այդ ակադեմականներուն նկատմամբ “պարտն ու պատշաճը” պիտի ընէ: Հաւանաբար աւելի քան հազար ակադեմականները պիտի վտարեն համալսարաններէն: Ո՞վ պիտի դասաւանդէ անոնց փոխարէն: Հաւանաբար կրօնից հիմնարկի իմամները ...

Արդարութիւն եւ Բարգաւաճում կուսակցութեան “յեղաշրջական տեսլականը” ահաւասիկ այս է: Այս ճամբան մեզ որեւէ տեղ կը հասցնէ՞: Ո՛չ: Յաւելեալ վախ, յաւելեալ բռնութիւն: Այս իշխանութեան կողմէ ընթանալիք տարբեր ճամբայ մը չկայ:

Երեւակայեցէք որ այս իշխանութիւնը հեռուստացոյցի մը հանդիսավարը “հայրենիքի դաւաճանութեամբ” մեղադրած է որովհետեւ “մանուկները չմեռնին” ըսեր է: Խեղճ հանդիսավարը ստիպուեցաւ չքմեղանալու որ “սխալ հասկացողութիւն մը եղած է եւ թէ ինք կը սիրէ իր պետութիւնը”:

Այս ի՞նչ տեսակ պետութիւն է որ “մանուկները չմեռնին” խօսքը կը համարէ որպէս պետութեան հանդէպ թշնամութիւն: Մանուկներու թշնամի պետութիւն մը կրնա՞յ գոյութիւն ունենալ ... Այդ ինչպիսի՞ մտայնութիւն մըն է որ հայրենիքը մանուկներու գերեզմանի վերածելը իբրեւ հայրենասիրութիւն կ`որակէ: Ասիկա ո՛չ թէ խելք այլ անխելքութիւն է. խենդենալու իրաւիճակ:

Պարզապէս վախցնել է նպատակսին: Կը մեռցնեն, կը դատեն, բանտերը կը նետեն: Նոյնիսկ չեն ալ դատեր ... ինչպէս որ Վանի մէջ պատահեցաւ, 12 հոգիի գլխուն բամբուլտ սեղմեցին մօտիկ հեռաւորութենէ: Իսկ նախագահը կը հպարտանայ որ “մեր մօտ մահապատիժ” չկայ: Ինչպէս որ բարեկամ մը կ`ըսէ “հոս մահապատիժ չկայ բայց գործադրութիւն” կայ:

Օր ցերեկով մարդիկ կ`սպաննեն, նոյնիսկ երեխաները: Իսկ նախագահը այս մահերուն դէմ կեցողները կը յայտարարէ իբրեւ “կեղծ մտաւորականներ”:

Մէկ կողմ ձգենք մտաւորական ըլլալը, նոյնիսկ մարդ ըլլալը կը պարտաւորեցնէ որ դէմ կենանք մարդկային մահերուն. սակայն ես կուզեմ տարբեր հարցում մը ուղղել երկիրը դեկավարող այրերուն: Եթէ նախագահին “կեղծ մտաւորականներ” որակումը այս աստիճան բնական է, մտաւորականներուն ալ զինքը “կեղծ նախագահ” որակելը

այդքան բնական է: Եթէ բնական չէ ուրեմն ինչո՞ւ Նախագահը կը դիմէ այս ոճին: Անշուշտ երբ Նախագահը այսպէս խօսի իրեն համակիր մամուլն ալ պատրաստ է թերթերու ճակատէն “դաւաճան” յայտարարելու ակադեմականները :

Եթէ մէկը որ չ’անդամակցիր Արդարութիւն եւ Բարգաւաճում կուսակցութեան, յայտարարէ որ “մարդիկ չ’սպաննուին” , “ Նախագահը չհատէ սահմանադրական իր իրաւասութիւնները” եւ կամ “արտաքին քաղաքականութեան մէջ տիղմի մէջ կը մխրճուինք, սթափեցէ՛ք” այս անձը դաւաճան կը նկատուի իրենձ համար, իսկ դաւաճանութեան պատիժը յայտնի է:

Այս մարդիկը այս խելքով չեն կրնար կառավարել այս երկիրը:

Պատմութեան մէջ ոտքի մնացած ո՛չ մէկ պետութիւն ո՛չ ալ ազգ գոյութիւն ունեցած է որ իր հազարէ աւելի ակադեմականը իբրեւ “տգետ եւ դաւաճան” մեղադրէ պարզապէս “մարդիկը մի՛ սպաննեք” ըսած ըլլալուն համար:

Ազգերը կը զարգանան ո՛չ թէ իրենց Նախագահներով այլ իրենց մտաւորականներով:

Եթէ Հիթլեր մրցակից ունեցած ըլլար Այնշթայնը զայն կը յաղթէր ամէն մէկ ընտրութեան, սակայն այսօր Գերմանացիներուն պարծանքը Այնշթայնն է եւ ոչ թէ Հիթլերը:

Ինչպէս որ Չեթին Ալթան (Ահմետ Ալթանին հայրը Գ.Կ) յաճախ կը կրկնէր “կարելոր բաներուն անարժեք, արժեքաւոր բաներուն անկարելոր” համարուող երկիրները չեն կրնար շտկել իրենց մէջքը: Իրենց “արժեքները” վարկաբեկող հաւաքականութիւններ անդորրութիւն չեն կրնար ունենալ:

Ոճիրներն ու սպաննութիւնները պաշտող, “մի՛ մեռցնեք” ըսողները դաւաճան յայտարարող, իր մտաւորականութիւնը նսեմացնող իշխանութիւն մը չեմ տեսած տակաւին որ ոտքի կարենայ մնալ:

Այս իշխանութիւնը պիտի տապալի որովհետեւ անկարող է թուրքիան կառավարել. միակ գիտցածը մեռցնել եւ վախցնել է:

Կարելորը՝ արգելք ըլլալ որ իրենց հետ միասին Թուրքիան ալ ծունկի չգայ:

Եւ ասոր համար անհրաժեշտ է վճռական կեցուածք առանց հրաժարելու արդարութենէն եւ պայքարէն ... աչքի առնելով ամէն բան, նոյնիսկ բանտ:

Եթէ այս երկրին մտաւորականները բանտ նետեն անոնք ներսը գիրք կը կարդան: Իսկ եթէ ասոնց ներս նետեն ի՞նչ կ’ընեն: Բանտախուլցին ճաղերուն թառող թռչունները կը վախցնեն, ուրիշ ի՞նչ կրնան ընել:

